

PROJEKT REKONSTRUKCE A REVITALIZACE NEMOVITÉ KULTURNÍ PAMÁTKY ZÁMEK LIPOVÁ U ŠLUKNOVA

Spolek Via Tempora Nova (IČ 22826564, zaps. U MV VS/1-77771/09-R) je nestátní nezisková organizace, která byla založena v roce 2009 a od roku 2011 je vlastníkem zámku v Lipové (č. p. 401, Lipová u Šluknova, nemovitá kulturní památka zapsaná v ÚSKP 25843/5, zapsaná rovněž na seznamu nejohroženějších památek ČR), organizace, která uspěla se svým projektem záchranu zámku v Lipové a dostala dotační titul na rekonstrukci severního křídla zámecké budovy z fondů EHP – Norsko. Spolek se zaměřil na záchranu zámku v Lipové a spolupracuje s řadou institucí a odborníků jak v oblasti odborné, tak mediální a v minulosti jsme již byli podporováni formou dotací Ministerstvem kultury a Ministerstvem pro místní rozvoj či Ministerstvem životního prostředí a samozřejmě soukromým sektorem, a to jak fyzickými, tak právníckými osobami.

Via Tempora Nova zajistila od roku 2011, kdy se stala vlastníkem zámeckého areálu, kompletní projektovou dokumentaci zámku a stavební povolení k jeho rekonstrukci. V roce 2014 byl zámek zařazen Ministerstvem kultury do Programu záchranu architektonického dědictví ČR. V roce 2015 jsme zajistili a realizovali projekt rekonstrukce zámeckého parku a získali dotace z fondů EU a Ministerstva životního prostředí a Ministerstva pro místní rozvoj v celkové výši cca 25 milionů Kč.

Předkládáme vám k seznámení projekt záchranu, rekonstrukce a revitalizace zámku v Lipové. Obec Lipová se nachází v nejsevernějším výběžku českého státu a zámek je lokální i krajinou dominantou. Význam nemovité kulturní památky zámek Lipová u Šluknova je zcela nezpochybnitelný nejen ve své regionální podstatě ale i z hlediska kulturních hodnot celostátních s širším interkulturním přesahem. Cílem projektu je záchranu, rekonstrukce a revitalizace zámku. Zámek, barokní budova postavená v polovině osmnáctého století patří mezi největší a nejvýznamnější svého druhu nejen v Ústeckém kraji ale i v rámci celé ČR. Je to jediné dochované profánní dílo architekta Girolama Costy na území ČR. Po rekonstrukci bude zámek otevřen veřejnosti stejně tak,

jako je otevřen již rekonstruovaný zámecký park. Projekt předpokládá takové využití zámku, které upřednostňuje veřejné zájmy. Celý zámecký areál bude přístupný veřejnosti, přičemž prioritní budou prohlídky zámeckých interiérů, výstavní, koncertní a kulturně edukační projekty. Zásadním pozitivem tohoto projektu je jeho společenský přínos, záchranu významné nemovité kulturní památky. Projekt je v souladu s plány trvale udržitelného rozvoje a s plány záchranu a obnovy národního kulturního dědictví. Ze širšího pohledu má projekt významné multiplikační efekty. Realizace projektu znamená zkulturnění místa, získání prostoru pro komunikaci, prostor pro individuální i skupinovou rekreaci, přinese nové ekonomické příležitosti.

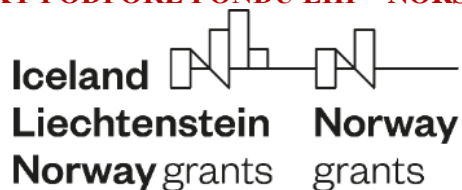
Záchranu zámku spočívá v jeho celkové obnově, zahrnující statické zajištění, obnovu krovu, fasád i celkovou stavební obnovu interiérů. Projekt počítá s prezentací památky jako významného architektonického díla. Budou prezentovány sbírkové fondy jak soukromé, tak veřejné a představeny budou krátkodobé výstavní projekty. Prezentována bude historie soužití majoritních a minoritních skupin v regionu severních Čech ve dvacátém století a kořeny konfrontací mezi těmito skupinami obyvatel. V rámci tohoto programu budeme preferovat prezentaci romského etnika v regionu. Především pro toto etnikum chceme realizovat takový program, který bude pro něj přínosný nejen společensky ale i kulturně a edukačně. Projekt tak předpokládá zásadní spolupráci s partnery z ČR, a to v oblasti jak památkové ochrany a stavebně statické zajištění tak v oblasti kulturní a vzdělávací, a to nejen po základní dobu udržitelnosti projektu ale i do budoucna.

ČÍM JE ZÁMEK V LIPOVÉ VÝJIMEČNÝ

Výjimečnost zámku v Lipové u Šluknova spočívá hned v několika rovinách. Zřejmě nejdůležitějším momentem je architektura objektu, posléze jeho umístění jak v dané lokalitě, tak v regionu severních Čech a v neposlední řadě můžeme výjimečnost objektu spatřovat i v jeho propojenosti na zakladatele zámku, významný evropský šlechtický rod Salmů. Architekturu zámku v Lipové popsal podrobněji ve své odborné studii již Dr. Líbal v osmdesátých letech minulého století, a dochází k závěru, že se jedná o zcela výjimečnou stavbu, která stavěna v první polovině osmnáctého století v sobě ukrývá významné

konstrukční a stavební prvky jak raného baroka, tak specificky české stavební postupy skloubené s módními evropskými stavebními trendy, které své poučení nacházejí jak v saské oblasti, tak ve Francii. Vzniká tak v době nastupujícího rokoka velmi uměřená stavba, vycházející sice z klasických barokních forem a vzorů, ale dávající jednoznačně přednost klasické střídmosti a uměřenosti před přílišnou barokní okázalostí či dokonce rokokovou frivolností. Tato velmi zajímavá forma je v současnosti znalci a historiky architektury nazývána barokním minimalismem. Celek vytváří velmi vzácnou dominantu která v regionu severních Čech ale i přilehlém Sasku nemá obdoby. Stavba je také jednou z pouhých dvou dochovaných staveb, které jsou připisovány významnému malíři a architektovi Girolamu Costovi. Jak bylo naznačeno, architektura zámku je podtržena ve své výjimečnosti svým umístěním v dané lokalitě na břehu desetihektarového zámeckého rybníka na kraji obce. Stavitel přetvořil okolní krajinu do podoby barokní krajinné scenérie, která byla spoluvytvářena nově zasazenými alejemi, nově budovanými sakrálními stavbami ale i stavbami užitkovými, které učinily z celého panství velmi výnosnou a ekonomicky prosperující enklávu. Poloha zámku a jeho architektonické řešení v podobě klasické trojkřídlé barokní zámecké budovy je v regionu severních Čech zcela unikátní a neopakuje se ani v přilehlém Sasku, kde, stejně jako na našem území, dominovaly stavby typově vycházející ze saské renesance.

REKONSTRUKCE ZÁMKU V LIPOVÉ SE USKUTEČŇUJE DÍKY PODPOŘE FONDŮ EHP - NORSKO

VYDÁVÁ: VIA TEMPORA NOVA z.s.
REGISTRACE MV VS/1-1/77771/09-R ISBN 978-80-906136-2-1

INFORMAČNÍ LETÁK ZÁCHRANA A OBNOVA SALMOVSKÉHO ZÁMKU V LIPOVÉ

DOSTÁVÁ SE VÁM DO RUKOU INFORMAČNÍ LETÁK, KTERÝ SI KLADE ZA ÚKOL RÁMCOVĚ SEZNÁMIT ZÁJEMCE O POSTUPU ZÁCHRANY NEMOVITÉ KULTURNÍ PAMÁTKY ZÁMEK LIPOVÁ U ŠLUKNOVA A O AKTUALITÁCH TÝKAJÍCÍCH POSTUPU REKONSTRUKČNÍCH PRACÍ, KTERÉ SE MOHOU USKUTEČNIT JEN DÍKY POMOCÍ FONDŮ EHP – NORSKO. PODROBNÉ INFORMACE NAJDETE NA WEBOVÝCH STRÁNKÁCH NAŠEHO SPOLKU VIA TEMPORA NOVA. WWW.ZAMEKLIPOVA.CZ